Balio Sruogos atvirlaiškis Vandai Daugirdaitei, 1921-11-24, iš Miuncheno – į Berlyną

Tokia tyli buvo diena ir toks ūkanotas vakaras!

Vanda Daugirdaitė
Gartenhaus Noske

Berlin, Moabit
Cuxhavener str. 15

Tokia tyli buvo diena ir toks ūkanotas vakaras! Sėdžiu universite, tuoj ateis profesorius skaityti „Impresionizmas ir ekspresionizmas vokiečių literatūroj“ [1]. Bet šiandie aš nesu palinkęs klausyti. Jau visa savaitė kaip aš ir pasivalkiot nebuvau išėjęs. Sėdžiu sukandęs dantis namie. Tevaikštau tik į universitą ir pas mokytoją [2]. Šiandie visą dieną buvau namie, tik vakare atėjau universitetan. Operos dar liko 30 pusl. [3] Pabandysiu šiąnakt baigt. Paskui gal atsilsėsiu kiek. Iš Lietuvos ir aš jokios žinios neturiu. Ir Rimka [4] neberašo. Išskiriant Tave[,] laiškų negaunu iš nieko. O šiandie tokia tyli diena ir toks ūkanotas vakaras. Šiandie man vėl liūdna.

Tav Bol

KOMENTARAI

[1] Balys Sruoga 1921–1922 m. žiemos semestre Miuncheno universitete buvo pasirinkęs vokiečių literatūros istoriko, dramos tyrinėtojo, profesoriaus Arthuro Kutscherio (1878–1960) dėstomą vokiečių impresionizmo ir ekspresionizmo literatūros kursą. Tai buvo pirmasis dalykas, kurį Balys Sruoga pasirinko tik įstojęs į universitetą. Anksčiau išsiųstame laiške Vincui Krėvei rašė: „Aš kol kas užsiėmęs vokiečių kalba: universitete, tarp kitko, lankau „Vokiečių impresionizmo ir ekspresionizmo literatūra“ paskaitas, iš kurių manau duot medžiagos „Skaitymams“. Be to, šiuo klausimu aš jau turiu labai daug literatūros ir medžiagos“ (Balio Sruogos laiškas Vincui Krėvei, iš Miuncheno – į Kauną, 1921-11-19 ar 20, in: *LCVA*, f. 391, ap. 4, b. 1276, l. 1v).

[2] Balys Sruoga, atvykęs į Miuncheną, nuo 1921-11-18 privačiai mokėsi vokiečių kalbos, buvo pasisamdęs vokiečių kalbos mokytoją.

[3] Rusų kompozitoriaus Piotro Čaikovskio operos *Eugenijus Oneginas*, pastatytos pagal rusų rašytojo Aleksandro Puškino eiliuotą romaną *Eugenijus Oneginas (Evgenij Onegin*), libreto vertimas į lietuvių kalbą (žr. in: *LLTI BR*, f. 53, b. 572, p. 1–48), dėl kurio Balys Sruoga buvo susitaręs prieš išvykdamas studijuoti į Miuncheną (Lietuvoje opera pastatyta 1923 m.). Balys Sruoga buvo susižavėjęs Puškino kūriniu, ketino jį visą išversti į lietuvių kalbą: „Žinai, aš verčiu operą „Eugenijus Oneginas“ – man be galo patinka tas darbas dirbti. Tokios stiprios, tokios gražios, tokios ritmingos eilės. Ir tokiuo džiaugsmu ir pasitenkinimu aš jas gliaudau ir guldau. Senai aš jau neturėjau tokio smagumo. Ir man taip lengvai tai daryti, ir dūšioj lengva. Kažkoks noras pagavo visą „Onieginą“ išversti. Ir aš turbūt tai padarysiu. Aš seniau nežinojau, kad tai yra toks gražus daiktas“ (Balio Sruogos laiškas Vandai Daugirdaitei, iš Miuncheno – į Berlyną, 1922-01-28, in: LLTI BR, f. 53, b. 465, l. 1r).

[4] Albinas Rimka, Balio Sruogos bičiulis, studijavęs ekonomiką Frankfurte prie Maino.